

RMG - კომპანიის პროფილი

2015 წელს „მწვანე ალტერნატივამ“ გამოსცა ანგარიში „გარემოს მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა საქართველოში“; 2017 წლის დასაწყისში გამოიცა ანგარიშის განახლებული ვერსია. გარემოს მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის განხილვისას შევაფასეთ ე.წ. მსხვილი დამბინძურებლების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მდგომარეობა და მოვამზადეთ საქმიანობის მასშტაბითა და გარემოსა და ადამიანების ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების თვალსაზრისით ოთხი გამორჩეული საწარმოს პროფილი. ესენია: (1) არემჯი (2) ჯორჯიან მანგანუმი (3) საქნახშირი; და (4) ჰაიდელბერგცემენტი. ეს დოკუმენტი RMG - Rich Metal Group-ის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მდგომარეობას აღწერს.

არემჯი გოლდი და არემჯი კოპერი

ბოლნისის რაიონში ოქრო-სპილენძ-ბარიტ-პოლიმეტალების საბადოს შესწავლა გასული საუკუნის 40-იან წლებში დაიწყო. ფერადი ლითონების ერთ-ერთი უდიდესი საწარმოს – მადნეულის კომბინატის მშენებლობას 1959 წელს ჩაეყარა საფუძველი. 1975 წელს ექსპლუატაციაში შესული კომბინატი ახორციელებდა სპილენძის, ბარიტის, ოქრო-ვერცხლის შემცველი კვარციტებისა და პოლიმეტალური მადნების მოპოვებას, მოპოვებული სპილენძის და ბარიტის მადნების პირველად გადამუშავებას, გამდიდრებას და მიღებული პროდუქტის რეალიზაციას. ბარიტის მოპოვება 1990 წელს შეწყდა. 1994 წელს შეიქმნა „კვარციტი“, რომელმაც დაიწყო ცალკე დასაწყობებული ოქროსშემცველი კვარციტის მადნებიდან ოქროსა და ვერცხლის დორეს მიღება გროვული გამოტუტვის მეთოდით. 2005 წელს „მადნეულისა“ და „კვარციტის“ პრივატიზების შედეგად საწარმოების მფლობელი გახდა ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე (ოფშორულ ზონაში) რეგისტრირებული კომპანია „სთენთონ იქვითიზ ქორფორეიშენს“ რუსული „პრომიშლენი ინვესტორის“ შვილობილი კომპანია. 2007 წლის დეკემბერში „პრომიშლენი ინვეტორმა“ „მადნეულსა“ და „კვარციტში“ წილები კომპანია GeoProMining-ს მიყიდა, რომლის მფლობელი „პრომიშლენი ინვეტორის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე და თანამფლობელი, სიმან პოვარენკინი იყო. 2012 წლიდან კი საწარმოების მფლობელი კვლავ რუსული კომპანია „კაპიტალ ჯგუფი“ გახდა. 2012 წელს მფლობელის გამოცვლასთან დაკავშირებით სს“მადნეულს“ დაერქვა - არემჯი კოპერი (RMG Copper), ხოლო შპს „კვარციტს“ - არემჯი გოლდი (RMG Gold).

საქართველოს მენარმეთა და არამენარმეთა იურიდიულ პირთა საჯარო რეესტრის მონაცემების თანახმად, შპს RMG Gold-ის მესაკუთრეა: კერძო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Rich Metals Group B.V., რეგისტრირებული ნიდერლანდებში (წილის 96.21%) და სს RMG Copper (წილის 3.79%); ხოლო სს RMG Copper-ის მფლობელების შესახებ ინფორმაცია მენარმეთა და არასამენარმეთა იურიდიულ პირთა რეესტრში არ არის წარმოდგენილი, ვინაიდან აქციის მფლობელების შესახებ ინფორმაციის საჯაროობას საქართველოს კანონმდებლობა არ უზრუნველყოფს.

დროთა განმავლობაში არემჯი გოლდსა და არემჯი კოპერს სხვადასხვა კომპანიები შეერწყა.

სს RMG Copper-ის რეორგანიზაციის ისტორია

რეორგანიზაციამდე არსებული სუბიექტი	ოპერაცია	რეორგანიზაციის შედეგად რეგისტრირებული სუბიექტი	თარიღი
შპს "საქართველოს სამთამადნო კომპანია" (225385525)	შერწყმა	სს RMG Copper	27/06/2007
შპს ეკოგრამი (205262543)	შერწყმა	სს RMG Copper	03/10/2014
შპს გეოკონსალტინგგრუპ (205282950)	შერწყმა	სს RMG Copper	06/11/2014
შპს პრემიერ მოტორსი (404981668)	შერწყმა	სს RMG Copper	07/11/2014
შპს Mining Investments Copper (404977753)	შერწყმა	სს RMG Copper	17/11/2014
შპს ეკოლოგი (225359607)	შერწყმა	სს RMG Copper	06/09/2016

შპს RMG Gold-ის რეორგანიზაციის ისტორია

რეორგანიზაციამდე არსებული სუბიექტი	ოპერაცია	რეორგანიზაციის შედეგად რეგისტრირებული სუბიექტი	თარიღი
სს ჯორჯიან მაინინგ კომპანი (204458960)	შერწყმა	შპს RMG Gold	14/07/2008
შპს ტრანს ჯორჯიან რესურსი (204864272)	შერწყმა	შპს RMG Gold	20/01/2009
შპს Mining Investments Gold (404977682)	შერწყმა	შპს RMG Gold	17/11/2014

უნდა აღნიშნოს, რომ კომპანიებთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული შპს „კავკასიის სამთო ჯგუფი“, რომელიც 2011 წლიდან (ფაქტიურად, რეგისტრაციის მომენტიდან) არის მანამდე სს „მადნეულსათვის“ ჩამორთმეული შესწავლა-მოპოვების ლიცენზიის მფლობელი. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში რეგისტრირებული „კავკასიის სამთო ჯგუფის“ მფლობელი კვიპროსზე რეგისტრირებული კომპანია Pamtilon Holdings Limited-ია, ხოლო შპს RMG Gold და სს RMG Copper-ის მფლობელი ჰოლანდიაში რეგისტრირებული Rich Metals Group B.V. - კომპანიების სარეგისტრაციო დოკუმენტებში ერთიდაიგივე ადამიანები ფიგურირებენ; ასევე, ნებისმიერი ცვლილება

კომპანიებში (და ამ კომპანიების საკუთრებაში არსებულ სხვა კომპანიებში) სინქრონულად და იგივე ადამიანების მეშვეობით ხორციელდება.

შპს „კავკასიის სამთო ჯგუფი“ ფლობს შპს „არ ემ ჯი აურამაინის“ (404908775) 100% წილს. ასევე, „კავკასიის სამთო ჯგუფი“ ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე რეგისტრირებულ GMC Investment limited-თან ერთად ფლობს (50% წილს) საქართველოში რეგისტრირებულ სს „ჯორჯიან კოპერ ენდ გოლდს“ (სკ 405117494). სს „ჯორჯიან კოპერ ენდ გოლდის“ გენერალური დირექტორი 2016 წლის 18 ნოემბრამდე, ამჟამად საქართველოს პარლამენტის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე, კახაბერ კუჭავა იყო. 2016 წლის 15 ნოემბერამდე კახაბერ კუჭავა, ასევე, იყო შპს „ამბრელა ენტერპრაიზის“ 33% წილის მფლობელი (წილი 100 ლარად იყიდა ირაკლი კუჭავამ); ხოლო 2011 წლიდან 2016 წლის 11 თებერვამდე იყო შპს „ამბრელა ენტერპრაიზის“ მიერ დაფუძნებული სს „კარლტონ ჯორჯიას“ (შემდგომში სს ZOPKHITO GOLD, ამჟამად სს „კავკასიის მინერალები“) დირექტორი, რომელმაც 2011 წელს თნის რაიონში ფერადი, კეთილშობილი, იშვიათი ლითონების და ბარიტის მოპოვება-შესწავლის 30 წლიანი ლიცენზია 990 000 ლარად მოიპოვა.

„მადნეული“ და „კვარციტი“ ერთ-ერთი პირველი საწარმოები იყო, სადაც 2003 წლის “ვარდების რევოლუციის” შემდეგ მთავრობამ კორუფციის აღმოფხვრასა და მმართველობის გაუქობესებაზე დაიწყო ზრუნვა. დღეისათვის ამ საწარმოებში კორუფციის არსებობაზე აღარავინ საუბრობს, თუმცა, კომპანიების მიმართ სახელმწიფო უწყებების განსაკუთრებული „კეთილგანწყობა“ და ლოიალური დამოკიდებულება ელიტური კორუფციის არსებობის ეჭვს აჩენს. მაგალითისათვის, საყდრისი-ყაჩაღიანის მსოფლიოში უძველესი ოქროს მადაროსათვის ეროვნული მნიშვნელობის ძეგლის სტატუსის მოხსნისა და კომპანიისათვის ძეგლის აფეთქების ნებართვის მიცემის ფაქტიც¹ კმარა.

საწარმოების გარემოზე ზემოქმედება

მადნეულისა და კვარციტის ფუნქციონირება გაცილებით ადრე დაიწყო, საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონი გარემოსდაცვითი ნებართვის შესახებ. ამიტომ საწარმოების მფლობელმა ნებართვა მხოლოდ 2008 წელს მოიპოვა. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების მოპოვებისას, საწარმოების ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედება უნდა გამხდარიყო დეტალური შესწავლის საგანი, თუმცა, პროცესი უკიდურესად ფორმალურად და კომპანიებისათვის უმტკივნეულოდ წარიმართა; ნებართვის მოსაპოვებლად, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის ნაცვლად, წარდგენილი იყო ათი წლის წინ მომზადებული დოკუმენტი, რომელშიც მხოლოდ თარიღები იყო შეცვლილი. სამწუხაროდ, ნებართვის გაცემისას, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მაშინდელმა მინისტრმა, გოგა ხაჩიძემ არ ჩათვალა მნიშვნელოვან კანონდარღვევად ეს ფაქტი და ხელი მოაწერა ნებართვის გაცემის შესახებ ბრძანებას. ამდენად, საწარმოების საქმიანობის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების კომპლექსური კვლევა არ არსებობს. თუმცა, არსებობს ფრაგმენტული მონაცემები და კვლევები საწარმოების მიერ სხვადასხვა დროს გარემოსთვის მიყენებული ზიანის შესახებ.

¹ დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მწვანე ალტერნატივას 2013 წლის ანგარიში „მადნეული კანონზე მაღლა“ და 2015 წლის კვლევა „ბუნებრივი რესურსების მართვა და ელიტური კორუფციის ხელშემწყობი ფაქტორები“ www.greenalt.org-ზე და საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის 2015 წლის კვლევა „საყდრისი-ყაჩაღიანი - ნგრევა კანონის სახელით“ www.gyla.ge-ზე

არსებულ კვლევებს შორის აღსანიშნავია ქართველ და გერმანელ მკვლევართა ჯგუფის (გისენის უნივერსიტეტისა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთობლივი პროექტი) ნაშრომი. მათი კვლევის მიზანს წარმოადგენდა ბოლნისის რაიონის ეკოსისტემაზე და მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე მადნეულის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის გავლენის შეფასება. მეცნიერთა დასკვნა საგანგაშო აღმოჩნდა: კვლევამ, რომელიც 2001-2011 წლებს მოიცავდა, აჩვენა, რომ ტერიტორიის ნახევარზე მეტი სერიოზულად არის დაბინძურებული მძიმე მეტალებით, კერძოდ, სპილენძით, კადმიუმით და თუთიით. ზოგიერთ უბანზე ამ მხრივ კატასტროფული მდგომარეობა აღმოჩნდა². კვლევის დასკვნების თანახმად: *“მდ. მაშავერას ხეობის მორწყული ნიადაგების დიდი ფართობი ძლიერადაა გადატვირთული მძიმე ლითონებით; დაბინძურების პრობლემა არსებობს, მაგრამ არ არსებობს აქედან გამოსავალი - პოლიტიკური და ეკონომიკური გზები; გამოკვლეული მაჩვენებლები ევროპის ნიადაგების დაცვის წესდებით გათვალისწინებული ნორმის ზღვარს ბევრად აღემატებიან; სპილენძი და კადმიუმი საკვები მცენარეებისგან ადვილად შეიწოვებიან. ამის შედეგად ხდება პირდაპირი კონტამინაცია; ნიადაგის დანამატების საშუალებით შესაძლებელია მძიმე მეტალების დაფიქსირება და მცენარეების მიერ მათი მიღების შემცირება; მაგრამ მაინც, მდ. მაშავერას ხეობაში მძიმე მეტალებით დაბინძურებული ნიადაგები ადამიანებისთვის, ცხოველებსა და საკვებისთვის ხანგრძლივ პრობლემას წარმოადგენენ; აუცილებელია მოსახლეობის დაცვისთვის საჭირო ღონისძიებების გატარება, რაც მზარდი დატვირთვის წინააღმდეგ იქნება მიმართული”*. სამწუხაროდ, შექმნილ მდგომარეობაზე პასუხისმგებლობას არც სახელმწიფო იღებს და არც კომპანია; შესაბამისად, არც ვითარების გამოსწორებისთვის კეთდება რაიმე.

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 2013-2014 წლების ანგარიშის თანახმად, შპს RMG Gold-ის მიერ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის გარეშე მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის მშენებლობისას მიწის დაბინძურებისა და დეგრადირების შედეგად გარემოსათვის მიყენებულმა ზიანმა შეადგინა 29 153 880 ლარი; ხოლო სს RMG Copper-ის გამამდიდრებელი საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულ 5000 კუბ.მ მოცულობის ე.წ. შემასქელებელი რეზერვუარიდან 500 კუბ.მ მოცულობის მუავე კარიერული წყლის მდ. კაზრეთულაში ჩაღვრის შედეგად გარემოსათვის მიყენებულმა ზიანმა 1 078 188 ლარი შეადგინა³. გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 2013-2014 წლების ანგარიში არის უახლესი საჯაროდ ხელმისაწვდომი დოკუმენტი, რომელშიც საუბარია კომპანიების გარემოზე ზემოქმედების შესახებ.

„ჩვენს შესახებ“

შპს RMG Gold-სა და სს RMG Copper-ს აქვთ საერთო ვებ-გვერდი - www.richmetalsgroup.com

ვებ-გვერდი კომპანიის შესახებ საზოგადოებას მხოლოდ ქვემოთ მოყვანილ ინფორმაციას აცნობს:

“ჩვენ ვართ საქართველოსა და ამიერკავკასიაში ერთ-ერთი უმსხვილესი საწარმო, რომელიც ბოლნისის რაიონში სამთო-მოპოვებითი საქმიანობით არის დაკავებული. კომპანიები „არემჯი გოლდი“ და „არემჯი კოპერი“ სპილენძისა და ოქროს შემცველი მადნების მოპოვება-გადამუშავების შედეგად

² [„ნიადაგების მძიმე მეტალებით გაჭუჭყიანება და მათი ფუნქციების აღდგენის შესაძლებლობები - მდ. მაშავერას ხეობის მაგალითზე, საქართველო“](#); ავტორები: პეტერ ფელიქს-ჰენინგსენი, თომას ჰანაუერი, ბესიკ კალანდაძე, თენგიზ ურუშაძე, ლევან ნავროზაშვილი

³ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ანგარიში, 2013-2014 წ.წ.

აწარმოებენ სპილენძის კონცენტრატს და ოქროს დორე შენადნობს (ნახევარფაბრიკატის სახით). „არემჯის“ მიერ წარმოებულ პროდუქციას ყიდულობენ მსხვილი საერთაშორისო ტრეიდერული კომპანიები. აფინაჟის (განმენდა) შედეგად მიღებული სუფთა ლითონები (ოქრო, სპილენძი, ვერცხლი) კი შემდგომში ლონდონის საფონდო ბირჟაზე იყიდება. „არემჯი გოლდი“ და „არემჯი კოპერი“ საქართველოში და ბოლნისის რაიონში უმსხვილესი დამსაქმებლები არიან. ორივე კომპანიაში 3000-მდე ადამიანი მუშაობს, რომელთა 90% ადგილობრივი მოსახლეა. 2011-2014 წლებში „არემჯიმ“ საქართველოში 300 მილიონ დოლარამდე ინვესტიცია განახორციელა“.

ინფორმაცია კომპანიის მფლობელების ვინაობისა და გამოცდილების შესახებ არ არის წარმოდგენილი. კომპანიის „მისია“ და „ხედვა“, კი ასე გამოიყურება:

RICH METALS GROUP

მისია

ჩვენი მისიაა, ბუნებრივი რესურსები
შვეიცის წარმატებად და მდგრად განვითარებად
ვაქციოთ

ხედვა

ჩვენ ვწარგავთ უსაფრთხოების მაღალ სტანდარტებს,
გვაქვს სოციალური კასუხისმგებლობა და ვგრუნავთ
რეგიონის ეკონომიკურ განვითარებაზე

გარემოს დაცვა

„ჩვენ ვიღებთ პასუხისმგებლობას გარემოს დაცვაზე და გავაგრძელებთ მუშაობას, რათა მინიმუმამდე დავიყვანოთ გარემოზე მიყენებული მავნე ზემოქმედება“ - ეს სლოგანი www.richmetalsgroup.com-ის თავფურცელზეა წარმოდგენილი.

კომპანიების ვებ-გვერდზე საკმაოდ ვრცელი (კომპანიების წინა ვებ-გვერდზე წარმოდგენილი ინფორმაციასთან შედარებით) მასალაა წარმოდგენილი განყოფილებაში სათაურით „გარემოს დაცვა“. კომპანიის ინფორმაციით, მას შემდეგ, რაც საწარმოების მფლობელი არემჭი ჯგუფი გახდა, „კომპანიაში ჩამოყალიბდა ჯანდაცვის, შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის სამსახურის ახალი სტრუქტურა. შემუშავდა ახალი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა. კომპანიის ქიმიური ლაბორატორია აღიჭურვა თანამედროვე ექსპრეს ანალიზატორებით ხსნარებში მძიმე მეტალების, ციანიდებისა და სულფატის იონების შემცველობის და ატმოსფერული ჰაერის სიმღვრივის განსასაზღვრად. ყოველდღიურად მიმდინარეობს შემდეგი სახის მონიტორინგი:

- წყლის ჩაშვებაზე;
- ატმოსფეროში მტვრის გაფრქვევებზე;
- HCN გაზის რაოდენობაზე;
- სანაყაროებზე;
- მილსადენების გამართულობაზე;
- კუდსაცავზე;
- კარიერული მუშავე წყლის აღწერა“.

ვებ-გვერდზე ნაკლებად გასაგებად და ბევრი ტექნიკური ტერმინის გამოყენებით (მაგ. „საბადოს კარიერული მუშავე წყლები წარმოადგენს მძიმე ლითონების სულფატურ წყალხსნარებს, რაც განპირობებულია საბადოს ჰიდროგეოლოგიური მახასიათებლებით და საბადოზე განვითარებული ეგზოგენური და მიკრობიოლოგიური ფაქტორებით“) აღწერილია, თუ როგორ ხდება კარიერული მუშავე წყლების შეგროვება და გაუვნებელყოფა.

ვებ-გვერდის თანახმად, „კომპანიის გარემოს დაცვის დეპარტამენტი ყოველდღიურად ახორციელებს წყლის ხარისხის შემოწმებას, რომლის ძირითადი მიზანია იმის ჩვენება, რომ წყალში არ აღინიშნება თავისუფალი ციანიდის ან ციანიდის სხვადასხვა მეტალოკომპლექსების შემცველობა“. ვებ-გვერდზე მითითებულია სინჯების აღების წერტილები მდებარეობა, თუმცა არაფერია ნათქვამი ყოველდღიური შემოწმებების, თუნდაც განზოგადებული შედეგის შესახებ.

ასევე, ვებ-გვერდზე მოცემულია არემჭი გოლდისა და არემჭი კოპერის „წყლის ცირკულაციის სქემის აღწერა“ და რა უნდა კეთდებოდეს მტვრის წარმოქმნის თავიდან ასაცილებლად.

საგულისხმოა, რომ ვებ-გვერდზე 2015 წლის 12 სექტემბერს განთავსებულია სიახლე შემდეგი სათაურით: [„გარემოსდაცვითი აუდიტი დასრულდა“](#). კომპანიის ინფორმაციის თანახმად, „6 თვიანი მუშაობის შემდეგ ააიპ "გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დამოუკიდებელმა კომისიამ" შპს "არემჭი გოლდისა" და სს "არემჭი კოპერის" კუთვნილ სამთო-მოპოვებით საწარმოებში გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ შეფასებაზე მუშაობა დაასრულა. საერთაშორისო გარემოსდაცვითმა

აუდიტორებმა პროფ. გრიგორი შმატკოვმა და ირინა ნიკოლაევამ პრეზენტაციაზე მოწვეულ სტუმრებს და მედიის წარმომადგენლებს აუდიტის მიმდინარეობის შესახებ სრული ინფორმაცია მიაწოდეს“.

სამწუხაროდ, კომპანიას არ გამოუქვეყნებია არც გარემოსდაცვითი აუდიტის ანგარიშის დოკუმენტი და არც აუდიტის ძირითადი მიგნებების შესახებ ინფორმაცია. აუდიტის ანგარიში მოთხოვნის საფუძველზე ხელმისაწვდომია გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. სამინისტროს ინფორმაციით, დოკუმენტი გადაეცა გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს საწარმოების შემოწმების პროცესში.

აუდიტის დოკუმენტის თანახმად, „საწარმოების უარყოფითი ზემოქმედების შედეგად, რეგიონში წარმოიშვა მთელი რიგი უარყოფითი გარემოსდაცვითი შედეგები, რომლებსაც აქვთ გაუარესების ტენდენცია:

- ბუნებრივი რელიეფის დარღვევა, კარიერის, სანაყაროების, კუდსაცავებისა და სხვა საწარმოო კომპლექსების ფორმირების შედეგად მიწის დაკარგვა;
- კარიერებთან და სატრანსპორტო მაგისტრალებთან, სადაც ხდება ფუჭი ქანებისა და მადნის ტრანსპორტირება, არსებული ნიადაგის დაბინძურება მძიმე მეტალებით. ეს ქმნის მიმდებარე სასოფლო-სამეურნეო მიწების დაბინძურების საფრთხესაც;
- ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება მტვრით, ციანიდის ნატრიუმის აეროზოლებით და დიდტონაჟიანი ტექნიკიდან სხვა მავნე აირადი ნივთიერების გაფრქვევებით;
- ბოლო 50 წლის (ოქროსა და სპილენძის საბადოების განვითარების პერიოდი) განმავლობაში სპეციალისტების მიერ აღნიშნულია უარყოფითი ცვლილებები, როგორც ცყის ბიოგეოცენოზში, ასევე მდინარეების ჰიდრობიოცენოზში (სახეობრივი მრავალფეროვნებისა და თვითაღდგენის შესაძლებლობების შემცირება)“.

აუდიტის თანახმად, „რეკომენდირებულია, კომპანიების სს „RMG Copper“-ისა და შპს „RMG Gold“-ის საქმიანობის ღრმა ეკოლოგიურ-ეკონომიკური ანალიზი და კომპლექსური გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გრძელვადიანი პროგრამის შემუშავება საწარმოებისათვის და რეგიონის გარემოს კრიზისული ეკოლოგიური მდგომარეობიდან გამოყვანისთვის“.

ამრიგად, ვებ-გვერდზე არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია გარემოს მდგომარეობის შესახებ, საწარმოების საქმიანობით გარემოსთვის მიყენებული ზიანისა და მისი შემსუბუქებისთვის დაგეგმილი და/ან მიმდინარე ღონისძიებების შესახებ. საწარმოების საქმიანობის შედეგად ადგილობრივი ბუნებრივი და სოციალური გარემოსათვის ზიანის მიყენების საფრთხეების და ამ საფრთხეების თავიდან აცილებისათვის გატარებული და/ან გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ. წარმოდგენილი ინფორმაცია კი იმდენად ტექნიკური ენით არის დაწერილი, რომ საეჭვოა, მოქალაქეების ინტერესის დაკმაყოფილებისთვის ყოფილიყო გამიზნული.

სოციალური პროექტები

კომპანიის ვებ-გვერდის თანახმად, „კომპანია „არემჯი“ აცნობიერებს სოციალურ პასუხისმგებლობას, რომელიც მას დაბა კაბრეთის, ბოლნისის რაიონისა და ქვეყნის წინაშე აკისრია. სწორედ ამიტომ, ჩვენ მუდმივად ვახორციელებთ სხვადასხვა სოციალური, საგანმანათლებლო, სპორტული და კულტურული ღონისძიებების ორგანიზებას, მხარდაჭერას და დაფინანსებას. საქართველოს რაგბის კავშირისა

და ეროვნული გუნდის მხარდაჭერა „არემჯისათვის“ წლებია ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი. 7 წლის მანძილზე ქართული რაგბის განვითარებაში კომპანიამ 3 მილიონ ლარზე მეტი დახარჯა. კომპანიის საქმიანობაში უმნიშვნელოვანესი როლი უჭირავს ბოლნისის რაიონს და ადგილზე სხვადასხვა სახის სოციალური, კულტურულ-საგანმანათლებლო პროექტების განხორციელებას. „არემჯი“ სისტემატურ ფინანსურ დახმარებას უწევს ბოლნისის ეპარქიას. უძველესი ქართული ეკლესიების შენარჩუნება და განახლება კომპანიისათვის ბრუნვის განსაკუთრებული საგანს წარმოადგენს. „არემჯი“ დაბა კაზრეთში სპორტის, ცხოვრების ჯანსაღი წესისა და კულტურის პოპულარიზაციასაც აქტიურად ეწევა. აქ ყოველთვიურად ფინანსდება თავისუფალი სტილით ჭიდაობის, ჭაბუკთა ფეხბურთისა და ქორეოგრაფიის სექციები. „არემჯი“ ხელს უწყობს დაბა კაზრეთში და ბოლნისის რაიონში საგანმანათლებლო პროექტების განვითარებას. კომპანია აქტიურად თანამშრომლობს დაბა კაზრეთის საჯარო სკოლებთან და საბავშვო ბაღთან. მათი მოთხოვნის შესაბამისად, კომპანია პერიოდულად ახდენს სასკოლო და საბავშვო ბაღისათვის საჭირო ინვენტარის შეძენას და განახლებას. „არემჯი“ ბრუნავს ბოლნისის მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ მოხუცებზე და სხვადასხვა სახის სოციალური აქციების ორგანიზებით ცდილობს მათ ღირსეული საცხოვრებელი და საარსებო პირობები შეუქმნას. კომპანია თანამშრომლობს საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებასთან, რომლის ეგიდითა და ბოლნისის მუნიციპალიტეტის თანადაფინანსებით ქალაქ ბოლნისში ხანდაზმულთა დღის ცენტრი ფუნქციონირებს. „არემჯი“ პერიოდულად ეხმარება დღის ცენტრს და მის ბენეფიციარებს. წლების მანძილზე კომპანია აფინანსებდა და მომავალშიც დაეხმარება სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებს: „აუტიზმით დაავადებულთა ასოციაცია“, „მომავლის გზა“, „მოდრაობა ხელმისაწვდომი გარემოსათვის“, „მომავლის სახლი“, „ბოლნისის რაიონის რეაბილიტაციისა და განვითარების ხელშეწყობის ცენტრი“, საქველმოქმედო ფონდი იავნანა“ და სხვა“.

სამწუხაროდ, კომპანიის სოციალური პასუხისმგებლობის გაცნობიერება არ გავრცელდა ქვეყნის ეროვნული მნიშვნელობის ძეგლზე - საყდრისი-ყაჩაღიანის უძველესი ოქროს მაღაროზე, რომელიც არემჯი გოლდის სალიცენზიო ტერიტორიაზე მდებარეობდა და კომპანიას ძეგლის ტერიტორიაზე მოპოვების პრობლემას უქმნიდა. არემჯის პრობლემა მარტივად გადაწყდა - ჯერ პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილის, შემდგომში კი პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის უშუალო მონაწილეობითა და დახმარებით, ძეგლს ჯერ უძრავი კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მოეხსნა, შემდეგ ეროვნული მნიშვნელობის სტატუსი, ხოლო საბოლოოდ, გაუქმდა ძეგლის არქეოლოგიური დაცვის ზონა და არემჯიმ წარმატებით ააფეთქა მსოფლიოში უძველესი ოქროს მაღარო.

ამასთან, საზოგადოებისათვის უცნობია კომპანიის მიერ მოპოვებული ბუნებრივი რესურსის ოდენობა, ქვეყნის ცენტრალურ, თუ ადგილობრივ ბიუჯეტში შეტანილი წვლილის შესახებ ინფორმაცია, საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების ოდენობა - ეს მონაცემები დაცულია, როგორც კომპანიის კომერციული საიდუმლობა; თუმცა, საჭიროებისამებრ, კომპანია ავრცელებს ხოლმე საკუთარ „კომერციულ საიდუმლობას“. მაგალითისათვის, კვლავ საყდრისი-ყაჩაღიანის ეროვნული მნიშვნელობის ძეგლის აფეთქებისათვის ნებართვის მოპოვების პროცესში არემჯიმ არაერთხელ გაავრცელა ინფორმაცია განხორციელებული ინვესტიციებისა და ბიუჯეტში შენატანების შესახებ; თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მოყვანილი მონაცემების (რომელიც ნებართვის მოპოვების გართულების პროპორციულად იზრდებოდა) დამამტკიცებელი დოკუმენტი საზოგადოებას არასდროს უნახავს.

დოკუმენტი მომზადებულია მწვანე ალტერნატივას პროექტის „ადვოკატირება ბუნებრივი რესურსების გამჭირვალე და ანგარიშვალდებული მართვისათვის საქართველოში“ ფარგლებში. პროექტი ხორციელდება ღია საზოგადოების ფონდების ქსელის ფინანსური მხარდაჭერით.

ამ დოკუმენტში გამოთქმული მოსაზრებები გამოხატავს მწვანე ალტერნატივას პოზიციას და არ შეიძლება განხილულ იქნას ღია საზოგადოების ფონდების ქსელის შეხედულებათა ამსახველად.

© მწვანე ალტერნატივა, 2017

თბილისი, 0179, საქართველო
ფალიაშვილის ქ.#39ბ, IV სართ.
ტელ: (995 32) 222 38 74; 222 15 74

GREENALT@GREENALT.ORG

WWW.GREENALT.ORG